

De jeugd van...

LIESBETH LIST

In de rubriek De Jeugd Van... gaat Weekend elke week met een Bekende Nederlander terug naar zijn of haar roots. Deze week bladeren we door het fotoalbum van Liesbeth List (71). Haar eerste jaren bracht ze door in een jappenkamp in Bandung. Ze moest op haar vijfde al haar moeder missen nadat deze zelfmoord had gepleegd. Daarna begon een zwerftocht die zou eindigen op Vlieland.

DOOR FRANK WAALS

Liesbeth List werd 12 december 1941 geboren in Bandung, Nederlands-Indië, in de zware tijd die de Tweede Wereldoorlog heet. Net na haar eerste verjaardag kwam ze al in een jappenkamp terecht, de Nederlandse benaming voor Japanse interneringskampen waar burgers of krijgsgevangenen militairen gedurende de Japanse bezetting gevangen werden gehouden. 'Ik was nog te jong om me goed te kunnen realiseren wat er allemaal gaande was in dat kamp. Ik was één toen ik erin ging en bijna vijf toen ik er weer uit mocht. Ik weet mij gelukkig niets meer te herinneren van alle ellende in het kamp', aldus Liesbeth. 'Mijn moeder Corrie heeft het wel zwaar gehad. Ze is vernederd en seksueel misbruikt, met als resultaat dat ze apathisch werd en uiteindelijk

'Mijn moeder pleegde zelfmoord toen ik vijf was'

Gert en Corrie Driessen, de biologische ouders van Liesbeth.

Een jeugdige Liesbeth met haar pleegouders Jaap en Marie.

kleding door een tropische tuin lopen. Ondanks de hitte stak ze zich toch telkens weer in de mooiste creaties. Toen ik dat zag, besefte ik ineens waar mijn hang naar couture vandaan

Lang heeft ze gewacht tot mijn vader ons zou vinden en toen dat uiteindelijk godzijdank gebeurde, stapte ze uit het leven. Juist omdat ze was verkracht en vernederd, voelde ze zich haar man niet meer waardig. Ze kon er natuurlijk niets aan doen, maar dat maakte niets uit. Ze wist ook: mijn dochter is nu in goede handen, want haar vader heeft ons gevonden. Als ik zelf blijf leven, ga ik eraan onderdoor. Emotioneel en fysiek zat mijn moeder er doorheen, ze had zo'n trauma aan de jaren in het kamp overgehouden dat ze besloot er een einde aan te maken. Na veertien dagen met mijn vader samen te zijn geweest, stapte ze uit het leven.'

Stiefmoeder

Liesbeth vertrok in 1946 met haar vader naar Nederland en na verloop van tijd kwam stiefmoeder Rietje bij hen wonen, bij wie vader Gert het geluk in de liefde had hervonden. Waar de relatie tussen Gert en zijn nieuwe vrouw aanvankelijk een suc-

Liesbeth begon al jong met piano spelen.

ces leek, liep het tussen Liesbeth en haar stiefmoeder al snel spaak. 'Mijn vader en zij ontmoetten elkaar in Sri Lanka, waar wij met z'n tweetjes op de boot naar Nederland moesten wachten. Deze vrouw kwam ook uit een jappenkamp, maar had het overleefd. Ze was door haar verleden echter geestelijk in de war en had daarnaast drie kinderen, zodat ze mij er niet ook nog eens bij kon verdragen. En dat heb ik geweten. Met mesjes maakte ze wondjes in mijn handen om de boze geest van mijn moeder te verdrijven. En 's winters moest ik in een koud bad mezelf afschrobben met een boender terwijl zij toekeek.

REPORTERS

'PA EN MA WAREN GETEKEND DOOR DE OORLOG'

Liesbeth in 1969, links op Vlieland, rechts op vakantie in Duitsland.

Ik was een jaar of zes, zeven en als ik me niet snel genoeg waste, sloeg ze me. Daarom heeft mijn vader me eerst in verschillende weeshuizen geplaatst, waar ik dan weer uit moest als men er achter kwam dat mijn vader nog leefde. Daarna werd ik tegen betaling bij een gezin in Alkmaar ondergebracht, waar ik ook weer weg moest omdat mijn vader niet betaalde.

Aan het eind van de rit heeft hij me weggegeven aan een echtpaar op Vlieland, het gezin List. Zodoende is dat ook mijn achternaam geworden, in plaats van de naam Driessen waar ik mee ben geboren.

Het klinkt misschien gek, maar het is het beste wat mijn vader had kunnen doen. Sterker nog, die adoptie door dat gezin is mijn redding geweest. Van mijn vader begreep ik op latere leeftijd wel dat hij voor zijn nieuwe gezin koos. Die man heeft in de oorlog jarenlang onder de grond moeten werken in Japan en woog op het eind daarvan nog maar vijftienveertig kilo. Vervolgens ging hij op zoek naar zijn gezin en vond dit, waarna zijn vrouw zelfmoord pleegde. Hij was kapot van verdriet en wist niet hoe hij verder moest. Toen mijn stiefmoeder op zijn pad kwam, had hij eindelijk weer iemand die lief voor hem was en hem warmte kon bieden. Hij kon op het laatste moment niet meer kiezen voor mij aangezien het tussen mij en zijn nieuwe vrouw niet boterde. Hij gaf me weg omdat hij ook wel aanvoelde dat het anders

Liesbeth als 19-jarige tijdens een schoolreisje in Parijs.

op een dag vreselijk mis zou gaan.' Na haar intrek bij het gezin op Vlieland vertrok Liesbeth's vader, samen met zijn nieuwe gezin, naar Zuid-Afrika. Zijn vrouw was bang voor de Russen en wilde Europa uit.

Overlijdensbericht

In haar leven heeft Liesbeth twee zware auto-ongelukken gehad en na het tweede wilde ze toch op zoek gaan naar haar vader, om van hem duidelijk antwoord te krijgen op de vraag waarom ze was weggegeven. 'Na dat ongeluk, ik was een jaar of vijftientig, lag ik in het ziekenhuis en bedacht: je kunt in een seconde dood zijn en dan ga ik het graf in met die grote vraag. Stiekem maakte ik toen het plan af te reizen

naar Zuid-Afrika om hem op te zoeken. Tijdens de voorbereidingen daarop kreeg ik echter ineens een telegram met zijn overlijdensbericht. Vijftig jaar is hij maar geworden. Inmiddels heb ik geaccepteerd dat ik het antwoord op mijn vragen niet meer krijg. Ook al omdat ik geen zin heb me continu druk te blijven maken over raadsels die niet op te lossen zijn. Ik krijg mijn vader en moeder er nooit meer mee terug. Ook met de zelfmoord van mijn moeder heb ik nu vrede, omdat ze het volle recht had dat te doen. Ze had mij veilig achtergelaten bij mijn vader en wist: als ik er nu geen einde aan maak dan word ik gek. Een wijs besluit, want ik heb aan mijn stiefmoeder kunnen zien hoe

je kunt doordraaien als je levend uit zo'n verschrikkelijk kamp komt. Ik heb die vrouw nooit meer opgezocht om via haar de antwoorden op mijn vragen te krijgen. Ze was iemand die mij van alles had aangedaan en die mij dood wenste. Daar ga je natuurlijk niet gezellig mee zitten praten.'

Sprookje

Tijdens haar 'tweede jeugd', bij het gezin List op Vlieland, heeft Liesbeth naar eigen zeggen een geweldige tijd gehad. 'Ik kreeg daar alles wat ik nooit had gehad', zo zegt ze. 'We hadden een grote tuin waarin ik bloemetjes mocht plukken, ik werd iedere avond liefdevol naar bed gebracht en ik mocht Jaap en Marie, zoals de meneer en mevrouw die mij opvingen heetten, voortaan papa en mama noemen. Ik was

niks gewend en kwam voor mijn gevoel echt in een sprookje terecht. Mijn pleegouders hadden een eigen hotel en dat was dus ook de plek waar ik mijn eerste bijbaantje had. In de zomer was het druk, in de winter was het stil. Prullenbakken legen en schoenen poetsen is waar ik mee begon. Later mocht ik bedden verschonen en wastafels schoonmaken en toen ik twaalf jaar oud was, ging ik in de bediening. Ik deed alles met liefde en als ik dat wilde, dan had ik altijd een slaapkamer voor het uitkiezen.'

Op Vlieland werd Liesbeth ook voor het eerst verliefd, en wel op Harry Wortel. 'Heel wat uurtjes heb ik met Harry doorgebracht. Hij was de broer van een vriendinnetje van mij, Renneke. Zodoende was het contact al snel gelegd. Ik kan niet anders zeggen dan dat mijn jeugd vanaf mijn aankomst op Vlieland fantastisch is geweest.' Op achttienjarige leeftijd vertrok Liesbeth naar Amsterdam om op kamers te gaan wonen en zich bezig te gaan houden met muziek, literatuur en kunst. Daar nam ze ook zangles en verdiepte ze zich in het Franse chanson. De rest is geschiedenis...